Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2026-04-16
Ärendenummer SMF-2026-00561

Handläggare
Mimmi Mickelsen
Telefon: 031-368 2445
E-post: mimmi.mickelsen@stadsmiljo.goteborg.se

Årsrapport 2025 – Stadsmiljöförvaltningen, Spårvägs- och Järnvägsinnehav

Förslag till beslut

1. Stadsmiljönämnden godkänner Årsrapport 2025 för spårvägs- och järnvägsinnehav.

Sammanfattning

Ärendet avser årsrapport 2025 för spårväg och järnväg, framtagen av Stadsmiljöförvaltningen inom uppdraget som spårinnehavare. Stadsmiljönämnden ansvarar för att följa upp att verksamheten bedrivs säkert, i enlighet med lagstiftning och tillstånd. Rapporten har tagits fram som en del av den årliga uppföljningen och lyfts till nämnden för att ge en samlad bild av trafiksäkerhet, drift, underhåll och utveckling samt för att möjliggöra fortsatt styrning och prioritering av åtgärder.

År 2025 visar ett i grunden stabilt säkerhetsläge, men med flera allvarliga händelser som tydliggör behovet av ett stärkt förebyggande arbete. Samtidigt har verksamheten utvecklats inom bland annat digitalisering, underhåll och samverkan, vilket stärker systemets robusthet. Förvaltningens bedömning är att säkerhetsstyrningen fungerar väl och att kraven uppfylls, men att trafiksäkerhetsarbetet behöver stärkas inom vissa områden.

Mot denna bakgrund föreslås att nämnden godkänner årsrapporten och lägger den till handlingarna.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Årsrapporten i sig medför inga direkta ekonomiska konsekvenser, då den utgör en uppföljning av redan genomförd verksamhet. Rapporten påverkar därmed inte nämndens driftskostnader, investeringar eller intäkter på kort sikt.

De åtgärder och utvecklingsområden som identifieras i rapporten, såsom stärkt trafiksäkerhetsarbete, ökad tillbudsrapportering och fortsatt utveckling av drift och underhåll, kan på sikt innebära behov av prioriteringar inom befintliga ramar. Samtidigt bedöms dessa insatser bidra till en mer effektiv och förutsägbar verksamhet, vilket kan minska kostnader kopplade till störningar, olyckor och akuta åtgärder över tid.

Rapporten bedöms inte medföra några direkta ekonomiska konsekvenser för invånare eller andra nämnder. Finansiering av verksamheten sker inom beslutade budgetramar.

Sammantaget bedöms ärendet bidra till en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling genom stärkt styrning, uppföljning och effektiv resursanvändning.

Bedömning ur ekologisk dimension

Årsrapporten i sig medför inga direkta ekologiska konsekvenser, då den utgör en uppföljning av redan genomförd verksamhet. De resultat och åtgärder som redovisas visar dock att spårvägssystemet bidrar till en ekologiskt hållbar utveckling.

Spårvägen möjliggör ett kapacitetsstarkt och yteffektivt resande, vilket minskar behovet av biltrafik och därmed bidrar till minskade utsläpp, minskad trängsel och ett mer effektivt utnyttjande av stadens ytor. Systemets elektrifiering innebär låg klimatpåverkan per resenär och bidrar till energieffektivitet i transportsystemet.

Vidare bidrar utvecklingen av längre fordon och förbättrat underhåll till ökad kapacitet inom befintlig infrastruktur, vilket minskar behovet av ny markanvändning och resursuttag. Arbetet med material, underhållsmetoder samt åtgärder kopplade till buller och vibrationer bidrar till att minska miljöpåverkan över tid.

Sammantaget bedöms ärendet bidra positivt till stadens ekologiska hållbarhet genom att stärka ett transportsystem med låg klimatpåverkan och effektiv resursanvändning.

Bedömning ur social dimension

Årsrapporten i sig medför inga direkta sociala konsekvenser, då den utgör en uppföljning av redan genomförd verksamhet. De resultat och utvecklingsområden som redovisas visar dock att spårvägssystemet har en viktig roll i stadens sociala hållbarhet.

Spårvägen bidrar till jämlik tillgång till mobilitet genom att koppla samman olika delar av staden och möjliggöra resor till arbete, utbildning och service. Detta är särskilt viktigt för grupper som saknar tillgång till bil och bidrar därmed till ökad jämlikhet och minskad segregation.

Kollektivtrafiken används i hög grad av kvinnor, vilket innebär att systemets tillförlitlighet, trygghet och tillgänglighet har betydelse för jämställdheten. Tillgängligheten i systemet är också central för barn, äldre och personer med funktionsnedsättning, där utformning av hållplatser, fordon och information påverkar möjligheten att resa på lika villkor.

Trafiksäkerhetsarbetet bidrar till en tryggare stadsmiljö, både för resenärer och för oskyddade trafikanter. Samtidigt visar utvecklingen av olyckor och tillbud på behovet av fortsatta åtgärder för att stärka trygghet och säkerhet i trafikmiljön.

Sammantaget bedöms ärendet bidra till en socialt hållbar utveckling genom att stärka tillgänglighet, trygghet och jämlika förutsättningar i stadens transportsystem.

Bilagor

1. Årsrapport 2025 Spårväg & Järnväg

Beskrivning av ärendet

Stadsmiljönämnden ska ta ställning till årsrapport 2025 för nämndens spårvägs- och järnvägsinnehav samt besluta om att godkänna rapporten.

Bakgrund

Årsrapporten har tagits fram av stadsmiljöförvaltningen inom uppdraget som spårinnehavare och utgör en del av den årliga uppföljningen av verksamheten samt av förvaltningens säkerhetsstyrning. Syftet är att ge nämnden en samlad bild av läget i spårvägssystemet samt att följa upp trafiksäkerhet, drift, underhåll och utveckling över tid. Rapporten är därmed ett viktigt underlag för nämndens ansvar att säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande lagstiftning och tillstånd.

Rapportens innehåll

Rapporten redovisar trafiksäkerhetsläget, inträffade olyckor och tillbud samt genomförda åtgärder under året. Den omfattar även uppföljning av drift och underhåll, större projekt, utbildningsinsatser samt utvecklingsarbete inom digitalisering, analys och samverkan. Vidare behandlas spårvägens roll i stadens hållbara utveckling samt fokusområden framåt.

Utredning och bedömning

Ärendet har beretts inom förvaltningen och bygger på analyser av verksamhetens resultat, riskanalyser, revisioner och tillsyn. Bedömningen är att verksamheten i huvudsak fungerar väl och uppfyller gällande krav, men att det finns behov av att stärka det förebyggande trafiksäkerhetsarbetet.

Förhållande till styrning

Rapporten ligger i linje med Göteborgs Stads mål om ett hållbart transportsystem och ökat hållbart resande. Den utgör ett underlag för nämndens fortsatta styrning och prioritering av åtgärder.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att spårvägsverksamheten i huvudsak bedrivs på ett säkert och ändamålsenligt sätt samt uppfyller gällande krav enligt lagstiftning och tillstånd. Detta bekräftas av genomförd tillsyn utan anmärkningar. Samtidigt visar utfallet för 2025, med flera allvarliga händelser, att det finns behov av att ytterligare stärka det förebyggande trafiksäkerhetsarbetet, särskilt avseende beteenden i trafikmiljön och tillbudsrapportering.

De åtgärder och utvecklingsområden som identifieras i rapporten bedöms bidra till en mer robust, effektiv och långsiktigt hållbar verksamhet. Ekonomiskt sker detta inom befintliga ramar, samtidigt som ett stärkt förebyggande arbete kan minska kostnader kopplade till olyckor och störningar över tid. Ur ett ekologiskt perspektiv bidrar spårvägssystemet till ett resurseffektivt och klimatmässigt hållbart transportsystem. Ur ett socialt perspektiv stärks tillgänglighet, jämlikhet och trygghet i staden.

Det finns inga tydliga målkonflikter mellan dimensionerna, men avvägningar kan behöva göras mellan kortsiktiga kostnader och långsiktiga nyttor, exempelvis i prioritering av åtgärder inom trafiksäkerhet och underhåll.

Mot denna bakgrund bedömer förvaltningen att årsrapporten utgör ett tillräckligt underlag för nämndens uppföljning och fortsatt styrning av verksamheten. Förvaltningen föreslår därför att nämnden godkänner årsrapporten 2025 för spårvägs- och järnvägsinnehav.

Mikael Hagberg	Anders Ramsby
Avdelningschef Anläggning Infrastruktur	Förvaltningsdirektör